

Opetus- ja kasvatustalouden vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet ja käyttösuunnitelma

Opetus- ja kasvatustalouden 18.02.2025 § 16
571/02.02.00/2024

Valmistelija

opetus- ja kasvatustalouden johtaja Ronnie Djupsund, ruotsinkielisten opetuspalvelujen johtaja Tony Widjeskog, varhaiskasvatustalouden johtaja Kai Kytölaakso ja talouspäälikkö Kim Salo

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt opetus- ja kasvatustalouden talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuoteen 2027 saakka. Lautakunnan tulee hyväksyä vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman pohjalta käyttösuunnitelma.

Talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen perustuu siihen, että opetus- ja kasvatustalouden osoittaa tavoitteet jaostoilleen, jotka puolestaan yksiköittävät ne. Käytännössä tämä tarkoittaa opetus- ja kasvatustalouden hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden operatiivisen toteuttamisen velvoitteen siirtämistä jaostoille kokonaisresursoinnin ohessa.

Jos lautakunta haluaa tarkistaa asetettuja toiminnallisia tavoitteita tai kohdentaa määrärahoja perusteineen uudella tavalla, se on mahdollista tehdä nyt käsiteltävänä olevassa käyttösuunnitelmassa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön mukainen opetuspalvelujen hallinnollinen jako suomen- ja ruotsinkielisiin opetuspalveluihin edellyttää, että kumpikin opetuspalvelujen jaosto käsittelee erikseen sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet opetuspalvelujen toiminta-alueellaan. Opetus- ja kasvatustalouden tehtävänä on arvioida opetuspalvelujen jaostojen toteuttaman toiminnan tuloksellisuutta.

Määrärahat osoitetaan jaostoille lautakunnan ja valtuuston hyväksymien perusteiden ja toiminnallisten tavoitteiden. Toimintayksiköiden esihenkilöt vastaavat yksikkönsä toiminnasta ja taloudesta. He noudattavat kaupungin taloussääntöä, tekevät hankintapäätökset ja hyväksyvät laskut.

Kaupunginhallitus on 20.1.2025 § 23 vahvistanut talousarvion toimeenpano-ohjeet, jotka jaetaan esityslistan mukana kokoukseen osallistuville.

Oheismateriaali

Talousarvion 2025 toimeenpano-ohjeet

Kaupungin talousohjelma 2024–2026

Taloudellisen tilanteen johdosta kaupunki on laatinut vuosille 2024–2026 talousohjelman, joka vaikuttaa edelleen vuoden 2025 käyttötalouteen että investointeihin.

Määrärahan käyttö ja sitovuus vuonna 2025

Määrärahaa saa käyttää vain talousarviovuoden menoihin ja talousarviossa hyväksytyyn tarkoitukseen.

Käyttötaloussosassa määräraha ja tuloarvio on toimielimelle merkitty summa, mikä on sitova kaupunginvaltuustoon nähden.

Opetus- ja kasvatustalouden, sen jaostojen ja yksiköiden esihenkilöiden tulee seurata omalta osaltaan talousarvion toteutumista ja tarvittaessa tehdä korjaavia toimenpiteitä toimintavuoden ja koulujen lukuvuoden aikana siten, että opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen ja yksiköiden toiminta saadaan talousarviossa hyväksytyjä määrärahoja vastaavaksi.

Tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on lisääntynyt edelleen. Tällä hetkellä lähes neljännes perusopetuksen oppilaista tarvitsee tukea koulunkäyntiinsä.

Vaikeammin kehitysvammaisten oppilaiden opetukseen on syntynyt lain velvoittama tarve perustaa uusi opetusryhmä kevätlukukaudesta 2025 lähtien. Lisäksi Piispanmäen kouluun perustetaan yksi uusi erityisopetuksen ryhmä syksystä 2025 alkaen. Uudet ryhmät huomioidaan tuntihyksen suunnittelussa ja lisäykset pyritään toteuttamaan talousohjelma huomioiden. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen vuosille 2024-2027 saatua valtionavustusta kohdennetaan haastavimmassa asemassa oleviin yksikköihin. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuki sekä lukiokoulutuksen oppimisen tuki ja erityisopetus uudistuu 1.8.2025 alkaen. Uudistuksen tavoitteena esi- ja perusopetuksessa on vahvistaa ryhmäkohtaisia tukimuotoja osana koulun perustoimintaa. Tarpeen vaatiessa on oppilas oikeutettu myös oppilaskohtaiseen tukeen. Uudistuksen kustannuksia on luvattu katettavan kunnan peruspalveluiden valtionosuuksilla lisäämällä.

Lukuvuoden 2025–26 perusopetuksen tuntikehysresurssit sekä lukio-koulutuksen opintokehysresurssit sekä koulukäynninohjaajaresurssien jako oppilaitoksittain käsitellään erikseen opetus- ja kasvatustalouden jaostossa kevään aikana.

Valtuuston hyväksymä talousarvioon sisältyy kaikilla toimialoilla 0,85%:n tarkemmin kohdentamon leikkaus henkilöstökuluihin. Opetustoimen henkilöstösäästö kohdennetaan perusopetuksen ja lukio-opetuksen tuntikehukseen ja ohjaajaresurssiin. Henkilöstösäästöjä pyritään myös saavuttamaan opetuspalvelujen ja hyvinvointialueen välisellä sopimuksella. Sopimus koskee iltapäivätoiminnan yhteydessä järjestettävää, vammais- ja palvelulain mukaista, lyhytaikaista huolenpitoa. Varhaiskasvatuspalveluiden henkilömitoitus on laissa säädettyä, eikä 0,85% säästöä voida saavuttaa henkilöstömäärää pienentämällä. Vastaava säästö

pyritään toteuttamaan talousohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden tehostamisella.

Perusopetuksessa oppimisen ja koulunkäynnin tuntiresurssien suuntaamista suunnitellaan varhaisen puuttumisen ja lähikouluperiaatteen mukaisesti. Oppilashuollolliset tukitoimet toteutuvat hyvinvointialueen toimesta ja niiden toimivuutta arvioidaan yhteistyössä. Talousarvion mukaiset erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien resurssit jaetaan yksiköittäin harkiten, minkä lisäksi hankeavustuksia haetaan resurssien riittävyyden turvaamiseksi. Yhteisöllistä ja ennaltaehkäisevää työtä tehdään mahdollisuuksien mukaan.

Varhaiskasvatuksen palveluyksiköiden eli varhaiskasvatuksen alueiden palvelupäälliköiden tulee seurata, vastata ja raportoida käyttösuunnitelmien ja talousarvion sekä päätösten ja määräysten noudattamista yhdessä toimintayksiköiden esihenkilöiden kanssa. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt vastaavat henkilöstösuunnittelusta, henkilöstön tehokkaasta käytöstä ja tehtävien tarkoituksenmukaisesta järjestelystä. Henkilöstösuunnittelun pohjana on varhaiskasvatuslaki ja -asetus, jossa määritellään ryhmäkoko ja henkilökunnan suhde lapsimäärään.

Opetuspalveluissa opettajien sijaisten palkkaamisessa ehdotetaan noudatettavaksi opetus- ja kasvatustoimen toimintasäännön mukaisia toimivaltuuksia ja seuraavaa käytäntöä:

- virkavapauden myöntämisen yhteydessä ratkaistaan myös sijaisjärjestelyt
- koulun rehtori tekee myönnetyn virkavapauden osalta päätöksen sijaisen ottamisesta ja määrittelee samassa päätöksessä palkan perusteet sekä seuraa päätöksen vaikutusta koulun talousarvioon
- järjestelyissä noudatetaan opetusalan virkaehtosopimusta
- enintään kolmen päivän mittaisissa opettajan viransijaisuuksissa järjestetään sijaisuudet oto-määräyksien avulla silloin kuin se on mahdollista
- jos sijaisena käytetään koulunkäynninohjaajia, heidän osalta noudatetaan myös opetusalan virkaehtosopimusta, jolloin käytännössä he saavat lisäansiona sopimusten mukaisen erotuksen sijaisajalta.

Opettajien ylituntien määrä ei saisi olla yli 25 % opetusvelvollisuudesta, ellei sille ole koulun opetuksen järjestämisen kannalta erityisiä perusteita.

Mahdollisista uusista, käynnistettävistä toiminnoista kalenterivuoden aikana tehdään hankesuunnitelmat. Hankkeisiin voidaan tarvita myös omaa rahoitusta, joten jokaisen hankkeen osalta on tarkkaan arvioitava jo suunnitteluvaiheessa, miten se voidaan toteuttaa

käytettävissä olevilla resursseilla. Hankkeissa noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä projektiohjeita.

Talousarvion rakenne

Talousarvio muodostuu käyttötalous-, investointi- ja rahoitusosasta sekä tuloslaskelmasta. Käyttötalousosa koostuu vastuualueista (osastot), jotka toimialat voivat tarpeittensa mukaan jakaa hierarkkisiin tulosityksiköihin. Rakenteellisen jaon lisäksi käytetään tilejä.

Investointiosassa määrärahat ja tuloarviot ovat kustannuspaikkoja.

Rahoitusosassa määrärahat ovat tulosalue- ja tulosityksikkötasolla.

Opetus- ja kasvatustalouden tulostavoitteet ja määrärahat vuodelle 2025

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt vuodelle 2025 määrärahaa opetus- ja kasvatustalouden käyttötalousmenojen ja -tulojen osalta seuraavasti:

TA 2025

Tulot	4 907 654
Menot	-114 624 760
Toimintakate	-109 717 106

Määrärahat on jaettu vastuualuekohtaisesti, tarkempi erittely on tehty kustannuspaikoittain.

Määrärahat esitetään jaettavaksi opetuspalveluissa edelleen jaosto-kohtaisesti seuraavasti:

TA 2025

Opetuspalvelut
Suomenkielinen jaosto
Toimintatuotot
Toimintakulut

182 610
-49 404 838

Ruotsinkielinen jaosto
Toimintatuotot
Toimintakulut

55 900
-10 162 414

Opetuspalvelut, yhteiset
Toimintatuotot
Toimintakulut

2 363 544

-9 700 708

Määrärahat on jaettu vastuualuekohtaisesti ja edelleen jaostokohtaisesti. Tarkempi erittely on tehty kustannuspaikoittain ja tileittäin.

Taloussuunnitelma 2025–2027

Investoinnit

Opetus- ja kasvatustalouden talousarvioon on vuodelle 2025 varattu nettona 1 510 000 euroa kohtaan muut koneet ja kalusto.

Investointiosan kohdassa kaupunkirakennelautakunta on varhaiskasvatuksen kohteille varattu yhteensä 3 250 000 euroa. Koulukohteille määrärahavaraus on yhteensä 4 080 000 euroa.

Opetus- ja kasvatustaloutta sitovat tavoitteet, vastuualuekohtaiset perusteluosat sekä kustannuspaikkojen määrärahat on esitelty liitteessä A.

Liite A § 16 Opetus- ja kasvatustalouden tavoitteet, vastuualuekohtaiset perustelu- osat sekä kustannuspaikkojen määrärahat

Määrärahojen seuranta

Talousarvion määrärahojen käyttöä ja tulojen kertymistä seurataan sillä tasolla, millä käyttösuunnitelmat on laadittu.

Taloushallintopalvelut raportoivat kaupunginhallitukselle ja valtuustolle talouden toteutumisesta kuukausittain. Valtuustolle annetaan osavuosikatsaus talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta kahdesti vuodessa.

Toimialojen tulee antaa lautakunnille raportti talouden toteutumisesta säännöllisesti ja esittää tarvittaessa toimenpiteet tasapainotusta varten. Lautakuntatasoisten toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen esitetään osavuosikatsauksissa.

Toimialojen tulee käsitellä johtoryhmissään kuukausittain talouden toteutumisraportit sekä niiden perusteella mahdollisesti tehtävä toiminnan uudelleenarviointi määrärahojen riittävyyden varmistamiseksi.

Opetus- ja kasvatustalouden johtaja

Opetus- ja kasvatustalouden johtaja päättää

1 merkitä kaupunginhallituksen vuoden 2025 talousarvion täytäntöön pano-ohjeet tiedoksi ja noudatettavaksi

- 2 hyväksyä opetus- ja kasvatustalokunnan ja sen vastuualueiden tavoitteet sekä kriittiset menestystekijät, hankkeet ja toimenpiteet vuodelle 2025 liitteen A mukaisesti sekä lähettää käyttösuunnitelman tiedoksi kaupunginhallitukselle
- 3 vahvistaa varhaiskasvatuspalvelujen ja Kokkolan seudun opiston osalta palveluyksikkötason käyttösuunnitelman vuodelle 2025 sekä jakaa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta määrärahat opetuspalvelujen jaostoille
- 4 että lautakunnalle annetaan kuukausittain raportit määrärahojen käytöstä vastuualueetasolla sekä toiminnallisten tavoitteiden osalta osavuosisikatsauksissa neljän kuukauden välein
- 5 että opetuspalveluissa lukuvuoden 2025–2026 opetusryhmien suunnittelussa, ja tuntikehyksen kohdentamisessa huomioidaan kaupungin talousarvion tavoitteet

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösesityksen.